UNESCO
Latvijas
Nacionālā komisija

Apvienoto Nāciju
Izglītības, zinātnes
un kultūras organizācija

GADA PLĀNOTĀJS
UNESCO STARPTAUTISKĀS DIENAS

WWW.UNESCO.LV

Sagatavots pēc UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ierosmes, lai iepazīstinātu sabiedrību ar starptautiski atzīmējamām dienām, kuras kļuvušas par tradīciju arī Latvijā. Gada plānotājs sniedz ieskatu šo dienu vēsturē un iedvesmo līdzdalībai pasaules ilgtspējas un miera sekmēšanai.

www.facebook.com/UNESCOLNK twitter.com/UNESCO_LNK www.draugiem.lv/UNESCO

JANVĀRIS

01	
02	
03	
04	
05	
06	
07	
08	
09	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	Starptautiskā izglītības diena
25	
26	
27	Starptautiskā holokausta upuru piemiņas diena
28	
29	
30	
31	

FEBRUĀRIS

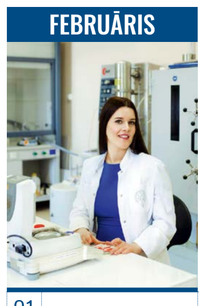

01	
02	
03	
04	
05	
06	
07	
08	
09	
10	
11	Starptautiskā diena sievietēm un meitenēm zinātnē
12	
13	Pasaules radio diena
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	Starptautiskā dzimtās valodas diena
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	

MARTS

01	
02	
03	
04	
05	
06	
07	
08	Starptautiskā sieviešu diena
09	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	Starptautiskā Frankofonijas diena
21	Pasaules dzejas diena Starptautiskā rasu diskriminācijas novēršanas diena Starptautiskā Novrūza diena
22	Pasaules ūdens diena
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

APRĪLIS

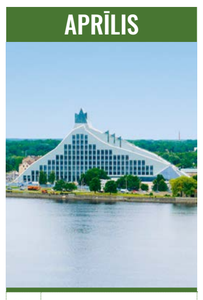

01	
02	
03	
04	
05	
06	Starptautiskā sporta diena attīstībai un mieram
07	
08	
09	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	Pasaules grāmatu un autortiesību diena
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	Starptautiskā džeza diena

MAIJS

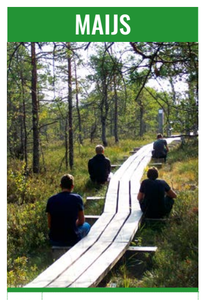

01	
02	
03	Pasaules preses brīvības diena
04	
05	Āfrikas Pasaules mantojuma diena
06	
07	
08	
09	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	Starptautiskā gaismas diena Starptautiskā diena „Mierpilna sadzīvošana"
17	
18	
19	
20	
21	Pasaules diena „Kultūras daudzveidība dialogam un attīstībai"
22	Starptautiskā bioloģiskās daudzveidības diena
23	
24	
25	Āfrikas diena
26	
27	
28	
29	
30	
31	

JŪNIJS

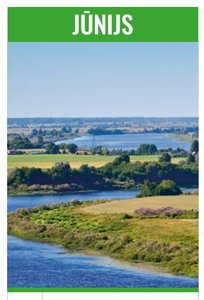

01	
02	
03	
04	
05	Pasaules vides diena
06	
07	
08	Pasaules okeānu diena
09	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	Pasaules diena cīņai pret pārtuksnešošanos un sausumu
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	

JŪLIJS

01	
02	
03	
04	
05	
06	
07	
08	
09	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	Starptautiskā Nelsona Mandelas diena
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	Starptautiskā mangrovju ekosistēmas aizsardzības diena
27	
28	
29	
30	
31	

AUGUSTS

01	
02	
03	
04	
05	
06	
07	
08	
09	Starptautiskā pasaules pirmiedzīvotāju diena
10	
11	
12	Starptautiskā jaunatnes diena
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	Starptautiskā verdzības un tās aizliegšanas atceres diena
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

SEPTEMBRIS

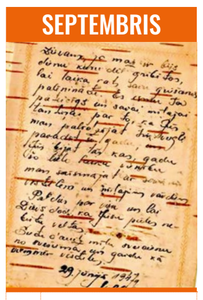

01	
02	
03	
04	
05	
06	
07	
08	Starptautiskā rakstpratības diena
09	
10	
11	
12	
13	
14	
15	Starptautiskā demokrātijas diena
16	
17	
18	
19	
20	Starptautiskā universitātes sporta diena
21	Starptautiskā miera diena
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	Starptautiskā diena vispārējai informācijas pieejamībai
29	
30	

OKTOBRIS

01	
02	
03	
04	
05	Pasaules skolotāju diena
06	
07	
08	
09	
10	
11	
12	
13	Starptautiskā dabas katastrofu novēršanas diena
14	
15	
16	
17	Starptautiskā nabadzības izskaušanas diena
18	
19	
20	Pasaules statistikas diena
21	
22	
23	
24	Apvienoto Nāciju diena
25	
26	
27	Pasaules audiovizuālā mantojuma diena
28	
29	
30	
31	

NOVEMBRIS

01	
02	Starptautiskā diena nesodāmības izbeigšanai par noziegumiem pret žurnālistiem
03	
04	
05	Pasaules romu valodas diena Pasaules cunami apzināšanas diena
06	
07	
08	
09	
10	Pasaules zinātnes diena mieram un attīstībai
11	
12	
13	
14	
15	
16	Starptautiskā iecietības diena
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	Starptautiskā diena vardarbības izskaušanai pret sievietēm
26	
27	
28	
29	
30	
Trešā ceturtdiena. Pasaules filozofijas diena	

DECEMBRIS

01	Pasaules AIDS diena
02	
03	Starptautiskā personu ar invaliditāti diena
04	
05	
06	
07	
08	
09	
10	Cilvēktiesību diena
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	Starptautiskā migrantu diena Pasaules arābu valodas diena
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

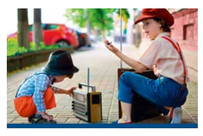

JANVĀRIS

24.01.
Starptautiskā izglītības diena
(International Day of Education)

Izglītība ir nozīmīga cilvēktiesību sastāvdaļa.

Izglītība ir miera un attīstības atslēga. Bez iekļaujošas un visiem pieejamas izglītības mēs nespēsim nedz pārraut nabadzības cilpu, nedz sasniegt dzimumu līdztiesību un citus sabiedrībai nozīmīgus mērķus.

Vai visiem bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem pasaulē ir pieejama kvalitatīva izglītība un kāda ir situācija Latvijā? Šajā dienā ieskaties UNESCO tīmeklā vietnē (www.unesco.org) un sameklē atbildes uz šiem jautājumiem.

27.01.
Starptautiskā holokausta upuru piemiņas diena
(International Day of Commemoration in Memory of the Victims of the Holocaust)

Vēsture ir mācībstunda šodienai, lai nepieļautu tās pašas kļūdas.

27. janvāris ir ilgi gaidītā diena, kad Aušvicas koncentrācijas nometnē tika atvērtas durvis un ieslodzītie tika atbrīvoti, taču aiz tās sienām tika iznīcināts vairāk nekā miljons dzīvību.

Aiznes baltu rozi uz ebreju glābēja Žaņa Lipkes memoriālu Rīgā, Ķīpsalā, vai noskaties simtgades ciklā tapušo kinofilmu „Tēvs Nakts" (2018), ko radījis režisors Dāvis Sīmanis.

FEBRUĀRIS

11.02.
Starptautiskā diena sievietēm un meitenēm zinātnē
(International Day of Women and Girls in Science)

Zinātnei nav dzimuma. Tajā ir cilvēks un prāts.

Dzēšot aizspriedumus, to vietā sludinot dzimumu līdztiesību – vienu no ilgtspējīgas attīstības pamatiem –, 11. februāris ir diena kā atgādinājums pasaules sabiedrībai par sieviešu un meiteņu pilntiesīgu iespēju iet zinātnes ceļu.

Iepazīsti stipendijas „Sievietēm zinātnē" laureātes, apsveic šai dienā sev pazīstamu zinātnieci. Kopā ar kādu mazu meiteni, kurai ir liels sapnis, paveic mazu, bet nozīmīgu zinātnisku eksperimentu.

13.02.
Pasaules radio diena
(World Radio Day)

Būvējot tiltu no informācijas krasta uz klausītāju prātiem, radio ir pieejamākais medijs pasaulē.

Radio tiecas rast aizvien jaunus mijiedarbošanās veidus ar klausītājiem visā pasaulē, bet 13. februāris – diena, kad pirmo reizi 1946. gadā sāka skanēt ANO radiostacija, ir mudinājums novērtēt radio kā vēstnеša spēku un nozīmi sabiedrībā.

Ja radio parasti neklausies, ieslēdz to šodien. Ja klausies, tad izvēlies citu radiostaciju. Ja pārzini svešvalodas, meklē ārvalstu radiostacijas ar interneta starpniecību un ieklausies pasaulē, neizejot no savas istabas.

21.02.
Starptautiskā dzimtās valodas diena
(International Mother Language Day)

Dzimtā valoda ir katra cilvēka un ikvienas kultūras pamats.

Pēc Bangladešas ierosmes 21. februāris, datums, kad turienes ļaudis cīnījās par bengāļu valodas kā oficiālas valodas atzīšanu, ir kļuvis par dienu, kas godā valodu daudzveidību visā pasaulē.

Sameklē valodu koku un izpēti, no kura valodu saimes atzara nāk bengāļu valoda. Starp citu, bengāļu valodā savulaik rakstījis Nobela prēmijas laureāts Rabindranats Tagore, kura domas var izlasīt arī latviski. Savukārt latviski šajā dienā savai dzimtajai valodai atzīsties mīlestībā, radot dzejas vārsmas arī pats.

MARTS

08.03.
Starptautiskā sieviešu diena
(International Women's Day)

Jo līdzsvarotāka, jo labāka ir pasaule.

Diena, kas aizsākās kā sieviešu sasniegumu svinēšana, šodien ir stāsts par dzimumu līdztiesību sabiedrībā. Kopš 15 000 sieviešu parādes Nujorkā un Klāras Cetkinas ierosmes 1910. gadā 8. marts jau vairāk nekā simts gadus ir diena, kad sievietes atgādina par savām tiesībām pilnveidoties, tiecoties uz pārmaiņām līdzsvarotākas pasaules labad. No prasības pēc „maizes un miera" līdz pilntiesīgai iespējai piedalīties sabiedrības dzīvē bez ierobežojumiem.

Kas ir tā rīcība, kas ļautu nākotnes sievietei dzīvot līdztiesīgākā sabiedrībā visās nozīmēs? Pasaki šodien paldies tai sievietei, kura ir mainījusi tavu dzīvi.

20.03.
Starptautiskā Frankofonijas diena
(International Francophonie Day)

Pasaulē ir vairāk nekā 369 miljoni franču valodā runājošo.

Frankofons – cilvēks, kas runā un raksta franču valodā, savukārt Frankofonija (ģeogrāfi so jēdzienu ieviesa 1880. gadā) ir starptautiska valstu kopiena, kas vieno valstis, kurās franču valoda ir valsts valoda vai tajā runā nozīmīga daļa iedzīvotāju, vai arī franču valoda un kultūra atstājusi ievērojamas pēdas vietējā kultūrā.

Svini franču valodas un kultūras mīlestību kino, literatūrā, mākslā vai iemācies franču valodā vismaz dažas ikdienas frāzes. Vai zināji, ka savulaik mākslinieks Kurts Fridrihsons bija īstens franču kultūras cienītājs, pulcējot ap sevi arī citus intelektuāļus?

21.03.
Pasaules dzejas diena
(World Poetry Day)

Dzejai ir pašai sava valoda. Un tai ir jāskan, ne tikai jāklusē lappusēs.

Pasaules dzejas diena ir pamudinājums ieklausīties dzejā visās pasaules valodās un atklāt lingvistisko bagātību. Šai dienā dzeja runā ne tikai no grāmatām, bet arī lasījumos, teātra un citās formās.

Dodies uz bibliotēku un izvēlies kādu dzejnieku, kura vārdos līdz šim nav nācies ieklausīties. Aizsūti savas mīļākās dzejas rindas draugiem un pajautā, kas aizkustina viņu prātus un sirdis. Palūdz saviem ārvalstu paziņām viņu iecienītāko dzejoli vai pat tā tulkojumu.

21.03.
Starptautiskā rasu diskriminācijas novēršanas diena
(International Day for the Elimination of Racial Discrimination)

Diskriminācija ir sašķeltība sabiedrībā.

Šī diena jau kopš 1966. gada ir aicinājums pasaules iedzīvotājiem rīkoties, lai rasu diskriminācija tiktu novērsta visās tās iespējamajās izpausmēs, kas laika gaitā var būt arī mainījušās.

Diskriminācija ir ne tikai rīcība, bet arī attieksme. Pārdomā savas attieksmes ikdienā: baiļu vai naida vietā centies ieraudzīt vērtīgo dažādībā.

21.03.
Starptautiskā Novrūza diena
(International Day of Nowruz)

„Nowruz" ir „jauna diena" irāņu valodā, kas ieskandina pavasari, ziņojot par dabas pamošanos.

Pavasara svētkus svin jau vairāk nekā 3000 gadus Āzijas un Kaukāza reģiona valstis, godinot paaudžu kopību un ģimeņu kopābūšanu ar tradicionāliem ēdieniem, mūziku, tērpiem, dejām un amatniecību, ar cieņu un mīlestību pret dabu. UNESCO sadzird šo tradīciju atbalsis savā uzdevumā – kultūru dažādības novērtēšanā. Tā kopš 2009. gada šī tradīcija iekļauta Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvajā sarakstā, bet kopš 2010. gada to aicina izzināt arī citviet pasaulē.

Papēti Novrūza svinību izpausmes un papildini savus pavasara saulgriežu svētkus ar tām, izzinot pasaules kultūras.

22.03.
Pasaules ūdens diena
(World Day for Water)

Katram cilvēkam ir tiesības uz tīra ūdens pieejamību.

Pašreiz pasaulē samilst konflikti tīra ūdens ierobežotās pieejamības dēļ. Kopš 1993. gada ikviens aicināts pārdomāt savus ūdens patēriņa ieradumus un šī resursa pārvaldību tā, lai sekmētu to problēmu risināšanu, ar kurām saskaras pasaules iedzīvotāji citviet pasaulē.

Pilienu pa pilienam ir iespēja sākt mainīt pasauli. Vai aizgriez ūdens tecējumu, kad tīri zobus vai pušo matos šampūnu? Vai esi pārliecināts par to, cik tīrs ir tavs ikdienā lietotais ūdens? Jautā, noskaidro un izstāsti saviem līdzcilvēkiem, ko varat kopīgi darīt tīra ūdens labad.

APRĪLIS

06.04.
Starptautiskā sporta diena attīstībai un mieram
(International Day of Sport for Development and Peace)

Sports ir spēcīgs, bet vienlaikus nevardarbīgs rīks kopienas dzīves stiprināšanai.

Jau 1978. gadā UNESCO pasludināja, ka sports un fiziskā izglītība ir pamattiesību sastāvdaļa. Taču vēl joprojām šodien tiesības piedalīties sporta aktivitātēs daļai sabiedrības mēdz būt ierobežotas. Tādēļ no 1993. gada 6. aprīlis ir diena, kas mudina atzīt sportu kā universālu valodu, kas palīdz veidot attiecības vai risināt problēmas, balstoties abpusēji pieņemtos spēles noteikumos.

Izpēti, kuru no sporta veidiem savā dzīvē vēl neesi izmēģinājis, taču labprāt to darītu. Iespējams, šī ir laba diena jaunam sākumam.

23.04.
Pasaules grāmatu un autortiesību diena
(World Book and Copyright Day)

Lasot grāmatu, neiztikt bez cieņas pret tās autoru.

Pirmo reizi 1923. gadā šajā dienā Spānijā godināja rakstnieka Migela de la Servantesa piemiņu. Kopš 1995. gada UNESCO šajā datumā ne vien godina autorus un aicina respektēt to tiesības, bet arī atgādina par lasīšanas svarīgumu cilvēka dzīvē, vienlaikus mudinot grāmatas ne tikai lasīt, bet arī rakstīt pašiem, „iekāpjot autora kurpēs".

Kura ir grāmata, kas izmainīja tavu dzīvi? Pastāsti šodien par to citiem, kaut vai sociālo tīklu ierakstā, mudinot arī citus iepazīt konkrēto autoru.

30.04.
Starptautiskā džeza diena
(International Jazz Day)

Džezā vieta ir ne tikai meitenēm, bet arī kungiem.

Džeza diena kopš 2011. gada visā pasaulē apvieno džeza ritmu cienītājus, novēršot diskriminācijas aizmetņus un slavinot cieņu pret cilvēku ar mūzikas valodas starpniecību.

Džezs vieno kultūras. Izpēti šo mūzikas žanra pasauli, iepazīstot to gan vietējo, gan aizjūru izpildītāju sniegumā. Prātu un sirdi aizkustinošāko kompozīciju iesaki citiem ar tēmturi #JazzDay.

MAIJS

03.05.
Pasaules preses brīvības diena
(World Press Freedom Day)

Vārds ir brīvs. Taču ievainojams.

Pasaules preses brīvības diena kopš 1993. gada pēc afrikāņu žurnālistu ierosinājuma ir atgādinājums, cik svarīga ir vārda un preses brīvība un ka tā var maksāt pat dzīvību. Līdzās tematiskiem pasākumiem šajā dienā pasaule ar klusuma brīdi aicina godināt tos žurnālistus, kuru dzīvības dzisušas, cīnoties par cilvēku tiesībām būt informētiem.

Mūsdienās vārda brīvību arvien vairāk apdraud dezinformācija. Izmanto šo dienu, lai pilnveidotu savas medijpratības prasmes, mācoties atpazīt dezinformāciju. Atrodi tiešsaistē MIL CLICKS atslēgvārdus un iegūsti pratiskus padomus, kā to paveikt.

05.05.
Āfrikas Pasaules mantojuma diena
(African World Heritage Day)

Āfrikas kultūras un dabas mantojums dod impulsu inovācijām un attīstībai.

Kopš 2015. gada UNESCO aicina svinēt unikālo Āfrikas dabas un kultūras mantojuma bagātību. Tie ir svētki ne tikai pašiem kontineta iedzīvotājiem, bet arī ikvienam pasaules pilsonim izzināt vēl neiepazīto un apbrīnot šo bagātību.

Ieplāno maijā ceļojumu uz Āfriku. Mūsdienās nav obligāti jāsēžas lidmašīnā, visur var paveiosties arī virtuāli. Izvēlies kādu Āfrikas valsti, atrodi to kartē un izzini tās savdabību grāmatās, fotoreportāžās, tiekoties klātienē ar pasaules apceļotājiem un uzklausot viņu stāstus.

16.05.
Starptautiskā gaismas diena
(International Day of Light)

Gaisma ir spēks. Dzīvībai un priekam.

Vai zināji, ka gaisma ir bijis galvenais faktors mūsu biosfēras izveidē un līdz ar to – cilvēces attīstībā? Gaisma jeb cilvēka acīm tveramais un netveramais elektromagnētiskais starojums ir plaši lietots medicīnā, šķiedru optikā, astronomijā, arhitektūrā, arheoloģijā, mākslā, izklaides industrijā un daudzās citās jomās.

Ateries, gaisma var veicināt ilgtspējīgāku enerģijas ieguvi, piemēram, ar saules bateriju palīdzību. Gaisma var nest arī prieku, piemēram, ēnu teātrī vai ziepju burbuļu priekšnesumā mazajiem skatītājiem. Izmēģini mazos gaismas eksperimentus, atklājot tās spēku citiem.

16.05.
Starptautiskā diena „Mierpilna sadzīvošana"
(International Day of Living Together in Peace)

Prasme sadzīvot nozīmē prasmi pieņemt atšķirīgo un spēt ieklausīties.

Šī diena ir pamudinājums starptautiskajai sabiedrībai mācīties mieru, iecietību, iekļaušanu, sapratni un solidaritāti, lai kopīgi veicinātu ilgtspējīgu pasaules pastāvēšanu. Atgādinājums mācīties sadzīvot.

Mieram sākums meklējams pašu prātos, pašu mājās. Mācoties sadzīvot, uzdrīksties un iepazīsti tuvāk savu kaimiņu vai darba kolēģi, ko līdz šim tikai sveicināji; apciemo kaimiņu novadu vai dodies iepazīties ar citu kultūru pārstāvjiem ārpus savas valsts.

21.05.
Pasaules diena „Kultūras daudzveidība dialogam un attīstībai"
(World Day for Cultural Diversity for Dialogue and Development)

Kultūras daudzveidība ir attīstības dzinējspēks.

Taču vēl aizvien pasaulē trīs ceturtdaļas no lielajām sadursmēm ir saistītas ar kultūru atšķirībām. Miera un attīstības vārdā ir jābūvē tilti starp kultūrām, ļaujot tām tuvināties savstarpējā izpratnē un cieņā vienai pret otru. Kopš 2002. gada 21. maijs ir diena, kad veidojam kultūru dialogu.

Lai iepazītu citu kultūru, nav jādodas tālu. Izzini kādu no līdzās mītošajām kultūrām: izzini to reliģisko principus, apgūsti mākslu, izmēģini ēdienu gatavošanas tradīcijas, svētku svinēšanas paražas. Rīko kopīgu kultūrvakaru un uzdod neskaidros jautājumus klātienē, lai pilnīgāk izprastu cits citu.

22.05.
Starptautiskā bioloģiskās daudzveidības diena
(International Day for Biological Diversity)

Cilvēks ir daļa no dabas. Un dabas dabā ir būt daudzveidīgai.

Jau kopš 1993. gada bioloģiskā daudzveidība ir apzināta kā cienījama un lolojama vērtība visas pasaules ilgtspējīgas attīstības vārdā. Līdz ar Riodežaneiro Konvencijas par bioloģisko daudzveidību spēkā stāšanos pasaule mudināta rūpēties par to ikdienā, bet 22. maijā svinēt to īpaši.

Cik putnu sugu vari nosaukt? Vai zini, ko nozīmē kailcirte dzīvās radības sugu daudzveidībai? Vai proti palutināt kukaiņus savā dārzā? Izmanto 22. maiju kā ierosmi atbildēm uz jautājumiem par bioloģiskās daudzveidības tēmām, kas ir līdz šim palikuši neatbildēti.

25.05.
Āfrikas diena
(Africa Day / Africa Week)

Āfrika ir cilvēks ar savu stāstu.

Āfrikas diena vai pat nedēļa ir Āfrikas delegācijas UNESCO ikgadējs pasākums kā iepazīšanās ar pārējo pasauli caur saviem stāstiem, izceļot kultūras daudzveidību un mākslas mantojumu.

Piedzīvo Āfriku: atrodi stāstu, kas atceļojis no šī kontineneta, vislabāk mākslas valodā. Unikālā daba un vēsture ir iedvesmas avoti kultūrstāstiem, kuri atklāj kontinenta raksturu.

JŪNIJS

05.06.
Pasaules vides diena
(World Environment Day)

Lielām pārmaiņām ir svarīga katra sīkākā kustība.

Kopš saviem pirmsākumiem 1974. gadā Pasaules vides diena pārtapusi globālā platformā izpratnes un rīcības veicināšanai, risinot vides jautājumus no jūras piesārņojuma un globālajām klimata pārmaiņām līdz pat ilgtspējīgam patēriņam un malumednieciībai.

Izzini tiešsaistē, par ko pasaules prāti iestājas šogad, un izdomā, ko un kā vari darīt lietas labā savā apkaimē.

08.06.
Pasaules okeāna diena
(World Oceans Day)

Jo tīrāks okeāns, jo drošāka nākotne.

Cik tīrs būs pasaules okeāns, tik tīra būs mūsu dzīve.

Šajā dienā cilvēki visā plašajā pasaulē svin un godina okeānu, kas mūs visus savieno. Lai nezaudētu ieelpotā skābekļa, uzņemtās pārtikas un ūdens kvalitāti, kā arī iedvesmu, lūkojoties saulrietos pie horizonta, ir jārūpējas par pasaules okeānu. Kopš 2002. gada ik gadu vairāk nekā 100 valstīs cilvēki domā, kā to nosargāt.

Sāc ar vietu, kur dzīvo pats. Dodies uz savu mīļāko peldvietu un sakop to.

17.06.
Pasaules diena cīņai pret pārtuksnešošanos un sausumu
(World Day to Combat Desertification and Drought)

Pārtuksnešošanās nav esošo tuksnešu paplašināšanās. Tā ir pārmērīga zemes izmantošana.

Cīņa pret pārtuksnešošanos un sausuma izraisītām sekām ir darbs, kas darāms starptautiski sabiedrībai kopā. Kopš 1994. gada 17. jūnija, kad tika pieņemta Konvencija par cīņu pret pārtuksnešošanās un zemes degradāciju, šī diena ir kā atgādinājums par to, kā nabadzība, politiskā nestabilitāte, mežu izciršana, pārmērīga ganīšana un slikta apūdeņošana var noplicināt zemes spēkus un rašīgumu.

Arī Latvija kopš 2002. gada ir šīs konvencijas dalībvalsts. Noskaidro, kuras iniciatīvas palīdz cīnīties ar šo problēmu, un pievienojies kopīgai cīņai par labāku rītdienu, piemēram, iestādot pašam savu garšaugu mazdārziņu.

JŪLIJS

18.07.
Starptautiskā Nelsona Mandelas diena
(Nelson Mandela International Day)

Katra diena ir īstā, lai veidotu pasauli par labāku vietu dzīvošanai.

Kādreizējā Dienvidāfrikas prezidenta, Nobela miera prēmijas laureāta Nelsona Mandelas dzīve ir apliecinājums negurstošam darbam miera un cilvēciskās cieņas vārdā. Leģendārais cīnītājs pret aparteidu bija uzticīgs demokrātijai un ticēja, ka ikviens ar savu paša rīcību var veidot labāku pasauli un ka ikviens ir atbildīgs par šo virsuzdevumu.

Gatavojoties rītdienai, izdomā, kas ir tā viena mazā, bet būtiskā lieta, ko esi paveicis šodien un ko paveiksi rīt, lai veidotu savu valsti par labāko vietu pasaulē.

26.07.
Starptautiskā mangrovju ekosistēmas aizsardzības diena
(International Day for the Conservation of the Mangrove Ecosystem)

Mangroves – koku un krūmu audzes piekrastēs, ko applūdina paisums.

Tās ir retas ekosistēmas kā robežlīnija starp zemi un jūru, no kurām daudzviet pasaulē ir atkarīga ne tikai piekrastes kopienu labklājība, bet arī to drošība. Mangroves ir dabiskais aizsargvalnis vētrās, cunami laikā, jūras līmeņa izmaiņu un erozijas procesā.

Kopš 2015. gada 26. maijs ir aicinājums atbalstīt iniciatīvu šīs ekosistēmas aizsardzībai.

Ja nezini, kas ir mangroves, izpēti to unikālo un tik viegli ievainojamo raksturu, reģionu, kurās tās sastopamas, un pārskati UNESCO globālo ģeoparku un Pasaules mantojuma vietu sarakstus, jo arī tur ir mangrovju stāsti.

AUGUSTS

09.08.
Starptautiskā pasaules pirmiedzīvotāju diena
(International Day of the World's Indigenous People)

Tas, kas bijis pirms mums, jāciena.

Šī diena kopš 1982. gada, kad pirmo reizi tikās ANO darba grupa pamatiedzīvotāju jautājumu risināšanai, ir aicinājums politiskā līmenī nodrošināt pirmiedzīvotājiem to cilvēktiesību ievērošanu, izglītības pieejamību un cieņu pret kultūru un teritoriālajām tiesībām.

Latvijā par pirmiedzīvotājiem uzskatāmi lībieši. Lai iepazītu tos, dodies uz Kurzemes Lībiešu krastu no Ģipkas līdz Ovišiem un izpēti, kad un kas notiek no norisināsies Lībiešu saieta namā Kolkā. Un, pirms dodies ceļā, atver Facebook lapu „Līvo Kēļ" un iemācies kādu vārdu lībiešu valodā!

12.08.
Starptautiskā jaunatnes diena
(International Youth Day)

Cerība par labāku rītdienu sakņojas jaunatnē.

Miers, ekonomiskā virzība, sociālais taisnīgums un iecietība – tas viss ir atkarīgs no jauniešiem un viņu spēka. Kopš 1999. gada 12. augusts ir diena, kad starptautiski tiek sumināta jaunatne kā sadarbības partneri šodienas globālajā sabiedrībā un kad esam īpaši aicināti pievērsties problemātikai, kas ir aktuāla šodienas jaunatnei.

Jaunatnes organizācijas ir viens no ceļiem uz spēcīgu nākotnes sabiedrību. Kurā organizācijā esi pats, ģimenes locekļi vai draugi? Iesaisties jaunatnes organizācijā un pastāsti par tās darbu citiem cilvēkiem!

23.08.
Starptautiskā verdzības un tās aizliegšanas atceres diena
(International Day for the Remembrance of the Slave Trade and its Abolition)

Šodien turpinās cīņa pret visa veida verdzību.

Rasu diskriminācija, rasisms, aizspriedumi un citas sociālās netaisnības formas ir mantojums no verdzības laikiem. Šī ir atceres diena tai naktij 1791. gadā, kad sievietes un vīrieši, kuri tapa pārdoti kā vergi, sacēlās pret verdzību kā sistēmu un cīnījās par Haiti neatkarību. Tas bija pavērsiens cilvēces vēsturē un cilvēktiesībās kopumā.

Prātiem, kuros snauž sociālā netaisnība, ir jāmainās. Esi par brīvu prātu, laužot aizspriedumus.

SEPTEMBRIS

08.09.
Starptautiskā rakstpratības diena
(International Literacy Day)

Rakstpratība ir pirmais solis pretim brīvībai.

Jau kopš 1966. gada 8. septembris ir mudinājums sabiedrībā novērtēt šo prasmi un tiekties uz tās pilnveidi visā pasaulē, nodrošinot ilgtspējīgu attīstību. No prasmes lasīt un rakstīt lielā mērā ir atkarīga kā individuālā, tā kolektīvā attīstība, samazinot nabadzības un nevienlīdzības riskus sabiedrībā.

Padomā, kā vari palīdzēt tiem, kam šī prasme nav pilnīga! Varbūt vari iemācīt rakstīt kādam senioram ar datora palīdzību? Varbūt vari kādam pastāstīt par audiogrāmatas burvību? Palīdzi atrast atslēgas uz prasmju pilnveidošanu tiem, kam tas visvairāk būs noderīgs.

15.09.
Starptautiskā demokrātijas diena
(International Day of Democracy)

Demokrātija ir process, nevis mērķis.

*Demokrātijai ir dažādas sejas mūslaiku pārmaiņu pilnajā sabiedrībā. 15. septembra dienas mērķis ir pievērst uzmanību starptautiskā un nevalstisko organizāciju līmenī demokrātijas situācijai pasaulē, vienlaikus palielinot sabiedrības izp